

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం - మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం-3

పేపర్-II - బ్లూప్రింట్

[సమకాలీన ప్రపంచం, భారతదేశం (చరిత్ర-పౌరశాస్త్రం)]

మార్కులు : 40

సమయం : 2 గం|| 45 ని.లు.

బ్లూప్రింట్

	Essay Questions	Short Answer Questions	Very Short Answer Questions	Objective Questions	
ప్రశ్నల సంఖ్య ప్రశ్నల భారత్వం	(4) (4 మా)	(6) (2 మా)	(7) (1 మా)	(10) (1/2 మా)	మొత్తం
విద్యాప్రమాణం					
విషయావగాహన	1(4 మా)	2 (2 మా) (2×2=4 మా)	3 (3 మా) (3×1=3 మా)	10 (1/2 మా) (10×1/2=5 మా)	16 మా
ఇచ్చిన పాఠ్యాంశాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించటం	-	2 (2 మా) (2×2=4 మా)	-	-	4 మా
సమాచార నైపుణ్యాలు	1 (4 మా) (1×4=4 మా)		2 (1 మా) (2×1=2 మా)		6 మా
సమకాలీన అంశాలపై ప్రతిస్పందన, ప్రశ్నించుట	1 4 (మా) (1×4=4 మా)	-	-	-	4 మా
పట నైపుణ్యాలు	1 (4మా) (1×4=4 మా)	1 (2మా) (1×2=2 మా)	-	-	6మా
ప్రశంస, సున్నితత్వం	-	2 (2 మా) (2×2=4 మా)	-	-	4 మా
				మొత్తం =	40 మా

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం - మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం - 3

పేపర్-II

[సమకాలీన ప్రపంచం, భారతదేశం (చరిత్ర-పౌరశాస్త్రం)]

మార్కులు :40

సమయం : 2 గం|| 45 ని.లు.

I క్రింది ప్రశ్నలకు 12 నుండి 15 వాక్యాలలో సమాధానాలు వ్రాయండి. 4 × 4 = 16 మా

1. ఎ) సమాచార హక్కును వివరించండి.

(లేదా)

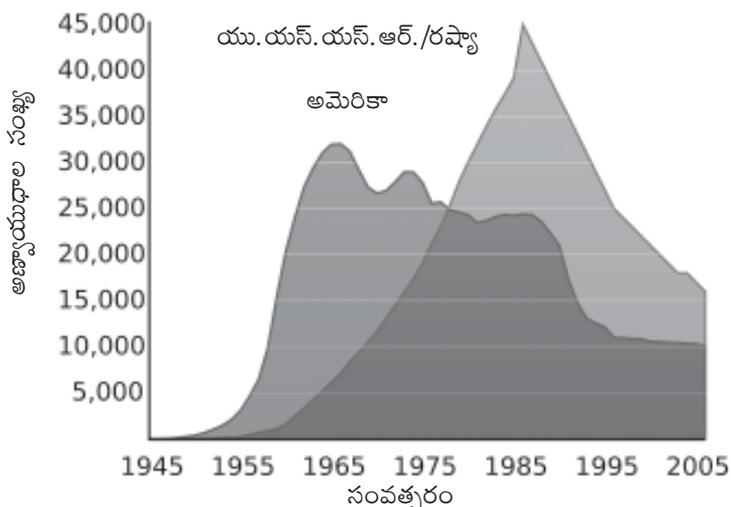
బి) హిందీ వ్యతిరేక ఉద్యమం ఎందుకు ప్రారంభమయింది? దాని పరిణామాలను వ్రాయండి.

2. ఎ) క్రింది గ్రాఫ్ను పరిశీలించి, ప్రశ్నలకు జవాబివ్వండి.

- 1) పై గ్రాఫు దేనిని తెలుపుతుంది?
- 2) అత్యధికంగా ఆయుధాలు తయారయిన సంవత్సరం ఏది?
- 3) ప్రతి 10 సంవత్సరాలకి సైనిక ఖర్చు ఎందుకు పెరిగి ఉంటుంది?
- 4) ఆయుధాలపై ధనాన్ని ఖర్చు చేసిన ప్రధాన దేశాలేవి?

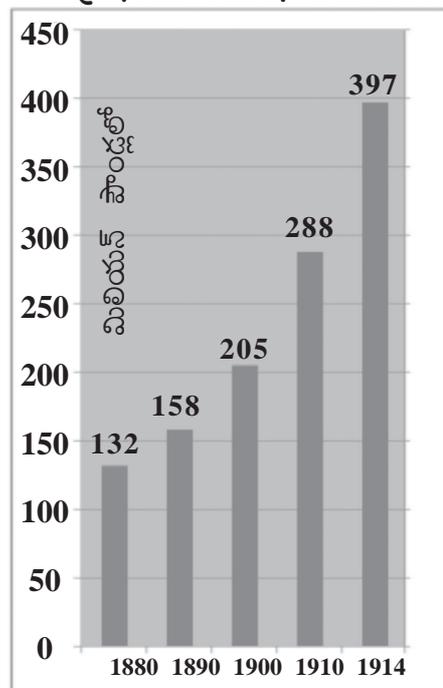
(లేదా)

బి) క్రింది గ్రాఫ్ను పరిశీలించి, జవాబులు రాయండి.

రేఖాచిత్రం 20.1: అమెరికా, రష్యాల వద్ద అణ్వాయుధ నిల్వలు

గ్రాఫ్ : 2 ఆయుధ పోటీ

1880-1914 మధ్య ప్రధాన శక్తులైన జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా-హంగరీ, బ్రిటన్, రష్యా, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్ల సైనిక ఖర్చు (మూలం: టైమ్స్ ప్రపంచ చరిత్ర అట్లాసు, లండన్, 1978)

- 1) పై గ్రాఫ్ దేనిని సూచిస్తుంది?
- 2) ఏ దేశం అధికంగా అణ్వాయుధాలను నిల్వచేస్తోంది?

3) అణ్వాయుధాల నిల్వలు క్రమేపీ తగ్గడానికి కారణమేమి ఉండవచ్చు?

- 4) అమెరికా, రష్యాల మధ్య అణ్వాయుధ పోటీ 1945 తరువాత ఎందుకు ఏర్పడి ఉండవచ్చు?
3. ఎ) భారతదేశం ఏ రెండు కూటములలోను చేరక అలీన విధానాన్ని పాటిస్తోంది. అలీన విధానం వలన ఏ ఏ లాభాలు చేకూరవచ్చో మీ ప్రతిస్పందనను తెలియచేయండి.

(లేదా)

- బి) భారతదేశం రెండుగా విడిపోయి పాకిస్తాన్ ఏర్పడటం సరియైనదేనని మీరు భావిస్తున్నారా? ఎందుకు?
4. ఎ) ప్రపంచ పటంలో కింది దేశాలను గుర్తించండి.

- 1) జర్మనీ 2) పాకిస్తాన్ 3) చైనా 4) దక్షిణాఫ్రికా

(లేదా)

- బి) 1) ఫ్రాన్సు 2) రష్యా 3) భారతదేశం 4) ఇటలీ

II ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు 5 లేదా 6 వాక్యాలలో సమాధానములు వ్రాయండి. 6 × 2 =12 మా

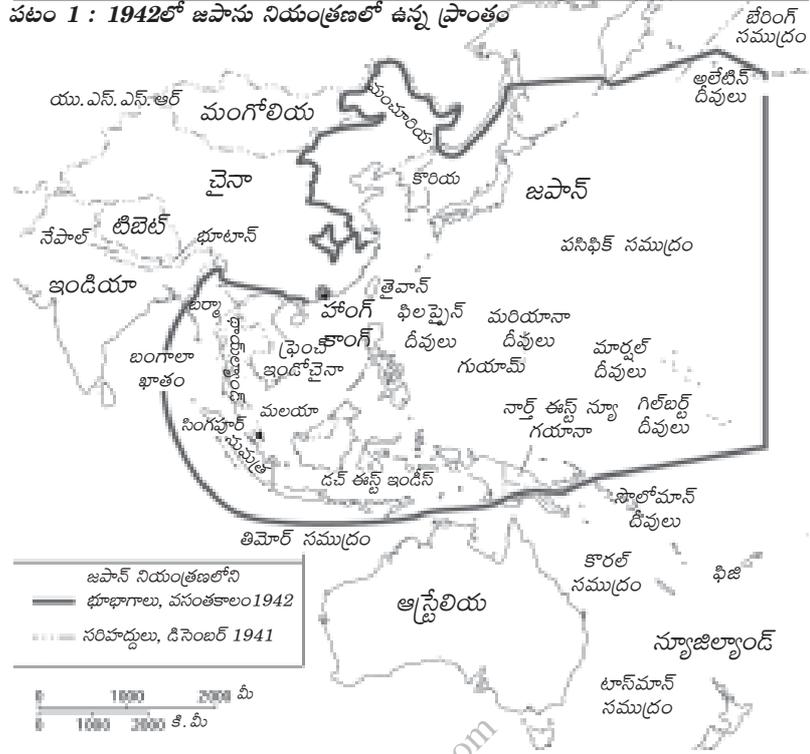
5. భారతదేశ సమాఖ్య వ్యవస్థలోని ఏవేని నాలుగు ప్రత్యేకతలను తెలుపండి.
6. కింది పాఠ్యాంశాన్ని చదివి, మీకు అర్థమయిన విషయాన్ని మీ సొంత మాటలలో 4 వాక్యాలలో పోర్కొనండి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్య అనంతర చరిత్రలో తొలి సంవత్సరాలు నిర్ణయాత్మక పాత్రను పోషించాయనటంలో సందేహం లేదు. దేశ ఐక్యత, సమగ్రతను కాపాడటం, సామాజిక, ఆర్థిక మార్పులను తీసుకురావడం, ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ పనిచేసేలా చూడటం అన్నవి దేశ నాయకత్వం ముందున్న ప్రధాన సవాళ్లు. ఈ సమస్యలలో ఒకదానికొకటి సంబంధం ఉండి, సమతౌల్యం దెబ్బతినకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఉదాహరణకు ప్రజాస్వామ్యాన్ని పణంగా పెట్టి అభివృద్ధి లక్ష్యాలను, దేశ ఐక్యత, సమగ్రతలను సాధించటానికి లేదు.

7. కింది పేరాను చదివి, కాంగ్రెస్ నాయకత్వంపై వ్యాఖ్యానించండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ముఖ్యమంత్రులను కేంద్ర కాంగ్రెస్ నాయకత్వం తరుచు మారుస్తుండటం, పైనుంచి నాయకులను రుద్దటం ఇక్కడి ప్రజలకు నచ్చలేదు. జాతీయ కాంగ్రెస్ నాయకత్వం నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ నాయకత్వానికి తగినంత గౌరవం లభించటంలేదని భావించసాగారు. తెలుగు ప్రజల ఆత్మగౌరవానికి అవమానం జరిగిందని భావించసాగారు. జనాదరణ ఉన్న సినీ నటుడైన ఎన్.టి. రామారావు (ఎన్టీఆర్) ఈ అంశాన్ని చేపట్టాడు. 1982లో తన 60వ పుట్టినరోజునాడు తెలుగుదేశం పార్టీ (తేదేపా) ని స్థాపించాడు. తెలుగువారి ఆత్మగౌరవం కోసం తేదేపా కృషి చేస్తుందని అతడు చెప్పాడు. రాష్ట్రాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ యొక్క క్రిందిస్థాయి కార్యాలయంగా పరిగణించటానికి వీలు లేదని అతడు వాదించాడు.

8. కింది పటాన్ని పరిశీలించి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

- 1) జపాన్ నియంత్రణలో లేని ఏవేని రెండు దేశాలను పేర్కొనండి.
  - 2) జపాన్ నియంత్రణలో ఉన్న జపాన్ పశ్చిమవైపున ఉన్న రెండు ప్రాంతాలను పేర్కొనండి.
9. మహాత్మాగాంధీలో మీకు నచ్చిన ఏవైనా నాలుగు లక్షణాలను తెలుపండి.
10. యుద్ధాల పరిణామాలను ప్రజలకు తెలుపాలని మీరు అనుకున్నారు. మీరు తయారుచేసే పోస్టర్లో ఏ ఏ అంశాలను పొందుపరుస్తారో నాలుగింటిని పేర్కొనండి.

III అతిస్వల్ప సమాధాన ప్రశ్నలు : 2 లేదా 3 వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి. 7 × 1 = 7 మా॥

11. నర్మదా బచావో ఆందోళన ముఖ్య ఉద్దేశ్యాలను రెండు వాక్యాలలో రాయండి.
12. లోక్ అదాలత్ వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలలో ఏదైనా ఒక దానిని పేర్కొనండి.
13. దేశ విభజన వల్ల తలెత్తిన ఏదైనా ఒక సమస్యను పేర్కొనండి?
14. రాజ్యాంగంలో పొందుపరచబడిన సామాజిక మార్పుకు దోహదం చేసే ఏదైనా ఒక అంశాన్ని పేర్కొనండి.
15. తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం వల్ల ఏర్పడిన పరిణామాలలో ఏదైనా ఒక దానిని తెల్పండి.

కింది కాలపట్టికను పరిశీలించి, ప్రశ్నలకు జవాబివ్వండి.

కాలపట్టిక - II

వైమర్ గణతంత్ర రాజ్యంగా ప్రకటన	నవంబర్ 9, 1918
హిట్లర్ జర్మనీకి ఛాన్సలర్ గా కావడం	జనవరి 30, 1933
జర్మనీ పోలెండ్ పై దండెత్తడం, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభం	సెప్టెంబర్ 1, 1939
యు.ఎస్.ఎస్.ఆర్. పై జర్మనీ దండెత్తడం	జూన్ 22, 1941
యుద్ధాలపై సామూహిక హత్యాకాండ	జూన్ 23, 1941
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో చేరడం	డిసెంబర్ 8, 1941
సోవియట్ సేనలు బెర్లిన్ కు విముక్తి కల్పించడం	జనవరి 27, 1945
యురప్ లో కూటమిగా సాధించిన విజయం	మే 8, 1945

16. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం దేనితో ప్రారంభమయింది?

17. హిట్లర్ ఏ దేశం తరపున యుద్ధం చేసాడు.

IV కింది వానిలో సరియైన సమాధానమును సూచించు అక్షరాన్ని బ్రాకెట్ లో రాయండి. $10 \times 1/2 = 5$ మా

18. ఈ క్రింది వానిలో ప్రపంచ ఆధిపత్యం కోసం పోటీపడిన దేశం. ( )

- 1) భారతదేశం   2) జర్మనీ   3) దక్షిణాఫ్రికా   4) కొరియా

19. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ కాలం ( )

- 1) 1914-1918   2) 1914-1919   3) 1939-1942   4) 1939-1945

20. జార్నికొలాస్ II కింది దేశానికి రాజు ( )

- 1) జపాన్   2) చైనా   3) కొరియా   4) రష్యా

21. నైజీరియా దేశీయులు ఈ క్రింది వానిలో ఎవరికి వ్యతిరేకంగా పోరాడారు? ( )
 1) ఫ్రెంచి వారు   2) డచ్చివారు   3) బ్రిటీషువారు   4) అమెరికన్లు
22. ఈ క్రింది వానిలో హిందువుల ఐక్యత కోసం పోరాడుతున్న సంస్థ ఏది? ( )
 1) కాంగ్రెస్   2) ముస్లింలీగు   3) ఆర్.ఎస్.ఎస్.   4) లోక్‌సత్తా
23. భారతదేశ మొదటి కాంగ్రెసేతర ప్రధానమంత్రి ..... ( )
 1) అటల్ బిహారి వాజ్‌పేయి   2) మురార్జీ దేశాయ్
 3) దేవ గౌడ   4) ఐ.కె. గుజ్రాల్
24. తెలుగుదేశం పార్టీ స్థాపించబడిన రాష్ట్రం ..... ( )
 1) ఆంధ్రప్రదేశ్   2) కర్ణాటక   3) తమిళనాడు   4) ఒరిస్సా
25. L.T.T.E. తీవ్రవాదులచే హత్యకావించబడిన భారతదేశ మాజీ ప్రధాని ..... పార్టీకి చెందినవాడు. ( )
 1) భారతీయ జనతా పార్టీ   2) కాంగ్రెస్
 3) జన సంఘ   4) స్వతంత్ర పార్టీ
26. అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశించిన మొదటి వ్యక్తి ..... ( )
 1) యూరీ గగరిన్   2) నీల్ ఆమ్‌స్ట్రాంగ్   3) రైట్ బ్రదర్స్   4) కల్పనా చావ్లా
27. 1972లో భారతీయ సైనికుల సహాయంతో పాకిస్తాన్ నుంచి విముక్తి పొందిన దేశం ..... ( )
 1) పాకిస్తాన్   2) బంగ్లాదేశ్   3) బర్మా   4) కొరియా

